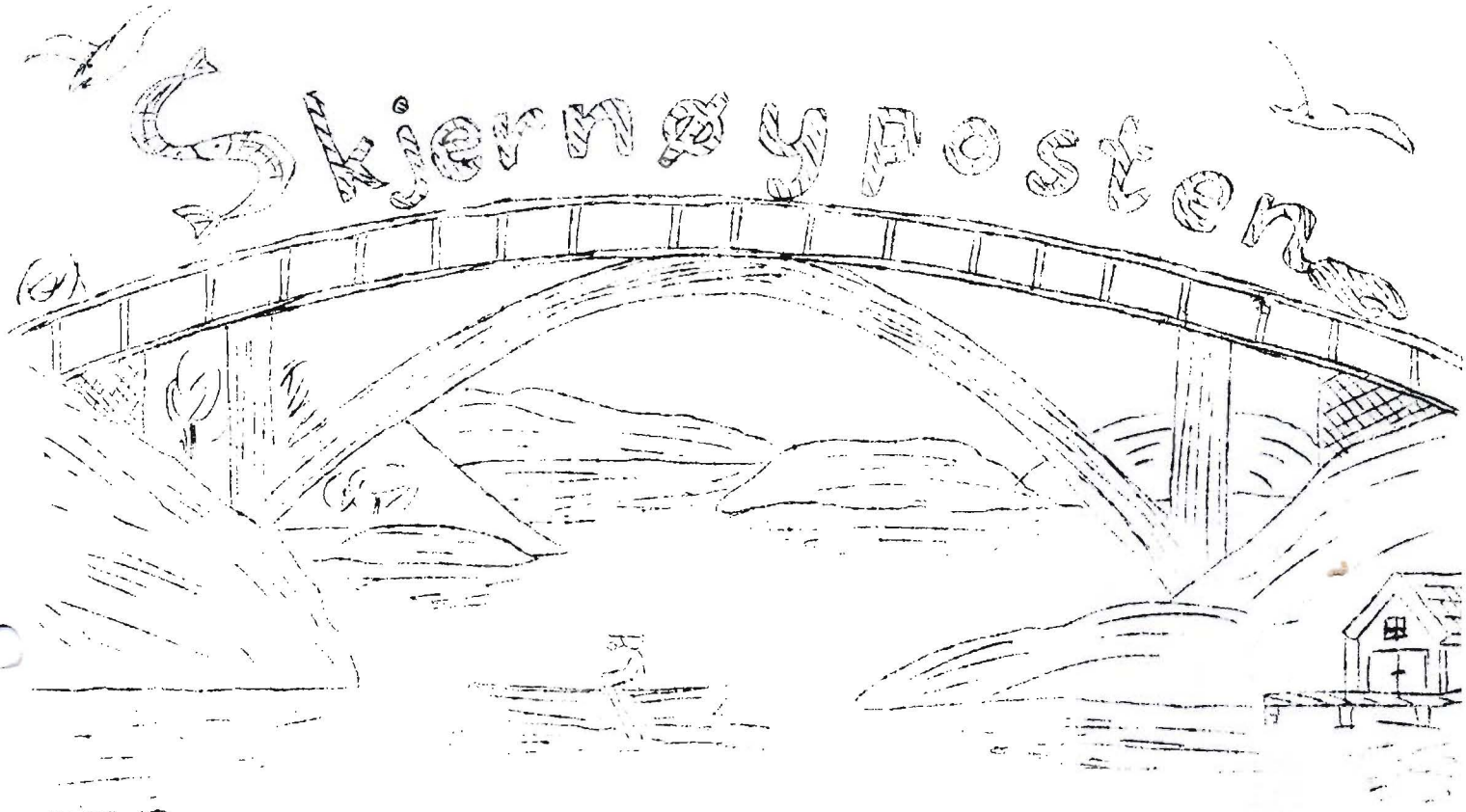

Nr. 3 SOMMEREN 1970 2. årg.

ORGAN FOR SKJERNØY FOLK UTE OG HJEMME

Når en tok et blikk rundt i naturen i mars/april skulle en nesten ikke tro at det kunne bli sommer i år. Slik det da så ut var det vanskelig å forestille seg saftige grönne enger og myk varm solgangsbris. Men sommeren svikter oss aldri. Den kan bli bra eller mindre bra, men kommer gjör den, år etter år.
Det er underlig å dra ut i naturen. Skjernöya har så mye variert av den slags å by på. Når en stanser midt inne på öya, på heiene ovenfor Farestad-kjödna, er det nesten som å være på höyfjellet. Det vokser ikke trær av betydning, men mest kratt og lyng. Går en ned til sjöen, er det typisk Sörlandslandskap med blankskurte fjell, og inne i vikene ligger småbåtene fortöyd til bryggene. De rödmalte sjöbodene ligger tett i tett. Fugleliv må en også si det er, fra de store stærreflokkene om våren til den dagligdagse gråmåken som kretser over oss hele dagen. Gjöken har visst funnet sitt paradis her ute. Det har vært flokkevis av dem i år, mens en hörer at de andre steder nesten ikke har sett snurten av den. - Slik er Skjernöya. Ofte ligger den omkranset av sölvgyllent hav, andre ganger er havet som en frådende heksegryte.
Ser en litt tilbake på været i sommer, så hadde vi en alle tiders flott juni, ja faktisk fra midten av mai. Varmt og fint hver eneste dag. Men det ble helst for tört med lite og ingenting vann for de som ikke hadde gode brönner.
St. Hans-aften ble ikke feiret i år og det var ikke et eneste bål å se - i motsetning til i fjor, da det var bål nesten hvor en vendte seg hen. Grunnen var at det var lagt ned forbud mot bål-brenning før hele Sörlandet p.g.a. den langvarige törken. Det pussige var at akurat på St. Hans-aften kom regnværet, og fra da av og ut hele juli stod lavtrykkene i kö og bragte med seg regn og sur kald vestanvind. Höyinga ble et problem og et slit. Det höyet som ikke ble hesjet,

ble temmelig grått för det kom i hus. - Med august kom sommeren tilbake til oss. Og for en august. Dag etter dag med den herligste sommervarme. Den gav oss i sannhet kompensasjon for en våt og kald juli. Bare synd at så få feriefölk fikk nyte godt av det. Og ennå i skrivende stund, mot slutten av august holder godværet seg.
Det er bare en feil med denne årstid - den flyr så altfor fort. Ikke för er den kommet, så har den flydd fra oss igjen. Men vi lever på minnene - og ser fram til en ny sommer.

Turen for Skjernöyas eldre ble arrangert av Skj. Vel söndag 21. juni. Det mötte fram 20 deltakere i alder fra 60 til nesten 90. Det var 7 privatbiler som kjörte, så sjåförene kom i tillegg. Turen gikk först til Kr.sand domkirke hvor vi overvar gudstjenesten. Så bar det til hotell Norge hvor vi spiste middag, karbonadekaker med is til dessert samt kaffe. Til denne middag var en god, gammel Skjernöymann spesielt invitert, fabrikkeier Th. O. Berge. Etter middagen ble turen lagt til Dyreparken, men de som ikke önsket å gå dit, ble invitert til Th. O. Berges hjem på Lund. Turen til dyreparken var en opplevelse. Dyreparken ligger omgitt av skog på alle kanter og dyrene har stor plass til å bevege seg inne mellom trærne. Her gikk det björn, jerv, elg og en hel masse andre. Ellers er parken rik på fuglearter. Der er også et vann med mange svaner og ender. Det fine været satte en spiss på det hele og det var strålende sol hele dagen.
Etter at vi hadde vært i dyreparken dro vi alle sammen ut til Th. O. Berges hjem, hvor han serverte leskedrikker i haugevis. Ja, det gjör godt for törre struper. Ennå et hjem var vi blitt invitert til å besöke. Det var hos Agnes Narvestad i Hannevika. (Hun er datter til Astrid Rasmussen). Der fikk vi servert kaffe med rundstykker og vafler. Kaffen ble servert ute i hagen hvor vi satt og beundret den vakre plassen.
Hjemturen gikk over Vågsbygd, Langenes, Sögne, over Skarpeidbrua, Ålo og Harkmark.

Så vil vi takke dere i Skjernöyas Vel som stelte til en så fin tur for oss.

Vi har mottatt et hyggelig brev fra fru Ingrid Tellefsen, som vi tillater oss å ta med noen korte utdrag fra.
Hun er födt på Vestlandet, men har bodd i Bærum i 38 år, skriver hun. I sin barn- og ungdom bodde hun mye på Skjernöya om sommeren, först hos Severine og Thorvald Gundersen, senere hos Helga og Birger Gundersen. Hun föler seg fremdeles sterkt knyttet til öya og har mange lyse og gode minner derfra. Av og til har hun besök av Skjernöyfolk, særlig da Bodhild Carstensen (födt Gundersen), som bor på Årnes. Hun sender sine beste hilsener til alle som kjenner henne på öya og i U.S.A.

P.g.a. den tid det tar fra noe "stoffet" blir skrevet til det blir presentert for leserne, kan det ha mistet noe av sin aktualitet. Det er et problem vi er oppmerksomme på og vil forsöke å bedre. Likeledes er der noen som skriver til avisen - og det er vi svært glade for. Men det er ikke alltid vi har plass i kommende nr. og det kan ta forholdsvis lang tid för det kommer "på trykk". Vi forsöker å ta det i den tur og orden det kommer, eller etter som vi synes det passer. Det kunne nok være önskelig med större format eller oftere utgivelse. Men av både praktiske og ökonomiske grunner, lar det seg neppe gjöre forelöbig.....

SKJERNØYPOSTEN

Redaktör: Sigurd Ålvik.

I redaksjonen:
Håkon Karlsen og Georg Walvick
Adr. 4515 Skjernöysund.
Postgirokonto: 4 25 36.
Kontakt i U.S.A.
Frk. Theo. Pedersen
Adr. 5000 Fieldston Rd.
N.Y. 10471 N.Y.
Abonnementspris pr.år kr. 5.-
U.S.A. $ 1.oo.

Så er sommeren forbi og hösten står for dören.
Fiskelykka har helst vært dårlig både for yrkes- og sportsfiskere. La oss begynne med den blanke fisken, laksen. Årets sesong er sikkert en av de dårligste i manns minne. Om det er strömforholdene eller om beskattningen er for stor, er ikke godt å vite. Men skal ikke fangstene bli större blir det nok ikke mange kilenötene som kommer i sjöen et annet år.
Makrellfisket var også elendig i sommer. For snurperne har det mest blitt små fangster, og totalt har de beste båtene fått 5-6 tonn. Dette er jo ikke mye å bli rike av i disse tider. I den siste tiden har det vært en del pir, men da det ble så store fangster fra Danskerevet, ble det stopp i mottaket også for fiskerne her.
På rigle har fangstene også vært dårlige. Noe pir og sei av og til. Den store höstmakrellen har sviktet oss totalt i år. Noen har også hatt ålruser ute, men fangstene er ikke noe å skryte av på dette området heller.
Ellers er det lite å berette om. Nå står jo hummerfisket for dören, med klargjöring av teiner og utstyr. Så får vi håpe at "havets kardinal" möter godt opp i teinene etter at de andre fiskeriene har skuffet i år.

SLEKTSTEVNE PÅ DYRSTAD 19 JULI 1970

Fra Canada, U.S.A., Sverige og Norge kom det medlemmer av slekten Pedersen Dyrstad - for å feire stevne på gården Dyrstad, som har vært samme slektens eiendom i flere hundre år.
Fedrenehjemmet som er kalt "Nordheim", antagelig fordi det er nordligste hus og hjem på Dyrstad, hadde samlet 125 medlemmer. Den eldste 84 år, den yngste 4 uker gammel. Huset var fylt av folk fra loft til kjeller, men "der som er hjerterom, er der husrom", har alltid vært "Nordheims" motto.
Mange måtte stå utenfor, selv om det var vått etter formiddagens regn. - Men som et under kom solen frem, just når folket kom, og stevnet begynte. Arthur Pedersen Dyrstad, Lillesand ledet. Erling Skyllingstad åpnet og talte over Davids 90. salme: "Herre, du har vært oss en bolig fra slekt til slekt". Marna Skyllingstad leste et dikt hun hadde skrevet for anledningen. Eugen Walvik, som den eldste av nåværende slekt, fortalte fra hans barndom - minner om bestefar og bestemor. Ja, helt til de tidligste år. Likeledes Peder Pedersen og flere med ham - hadde gode minner å fortelle. Så ble Stjernösangen, som er skrevet av Reimot Pedersen, eldste sönnen, sunget - ledet av Andreas Pedersen Dyrstad.
Undertegnede redegjorde litt av slektens forhistorie - at dette hjem var våre foreldres hjem, at huset hvor de var födt hadde stått lenger nede, der hvor fjöset nå står. - At dette hjem var bygget nytt etter utskiftingen av gårdene på Dyrstad. - At bestefar, Peder Thorkildsen og bestemor Karoline hadde 7 barn, 4 sönner og 3 dötre. Sönnene var: Reimot, Torvald, Kristian og Martin. Dötrene: Hermine, Bolette og Betsy, - og at vi som var

samlet her i dag, var nedstammet fra dem - og hadde alle barn og barnebarns barn - som er spredt rundt den ganske jord - vært samlet, ville det ha vært 174 av oss.
Leste så slektsregisteret, som på vår bestemor Karolines side - som kom fra Rosnes - og som det er all grunn til å tro at slekten går helt tilbake til för "svartedöden", men at vi har like forbindelse fra 1664, og at vår tip, tip, tip, tip, tip oldemor kom fra Holland. På bestefar Peder Torkildsens side - kom hans far, oldefar Torkild Johansen fra Håland i Halse sogn.
Leste også det gamle skjöde fra Torkild Johansen til sönn Peder Torkildsen, som var tinglest i Mandal i 1824, underskrevet med påholden penn og kostet 4 spesidaler.
Bestefar Peder Torkildsen förte og eide sin egen jakt "Anne Kathrine" som han förte mellom Mandal og Kristiansand og solgte last.
Hadde også funnet to gamle dikt som var skrevet til bestefar og bestemors gullbryllup i 1904 - det ene på flere og tyve vers av Paulus Valvik, og det andre av Laurits Nilsen, som ble lest opp. Det gav innblikk i hvor de gamle hadde strevet for seg og sine i "Gudsfrykt og nöysomhet". Undertegnede önsket så for hele slekten at "Fedres Gud" måtte bli "Barnas Gud". Sverre Sörensen avsluttet med bönn, og Erling Skyllingstad leste velsignelsen.
Etterpå samltes vi på Noseåkeren, hvor bord og benker var satt opp. Kaffe ble servert og hver hadde med sin egen niste.
Senere ble foreslått at eldste sönnen etter hver av de 7 söskken, skulle reise seg - og alle hans fars eller mors slekt med ham. På den måten fikk vi alle se "hvem var hvem" - og hilst og bli kjent med hverandre. Mange hadde aldri sett hverandre för, særlig den yngre generasjon. For dem og for oss alle var det en opplevelse som aldri vil glemmes.
Dette var det förste familiestevnet. Om noen år til vil vi mötes igjen - om Gud vil.

Theodora Pedersen Dyrstad.

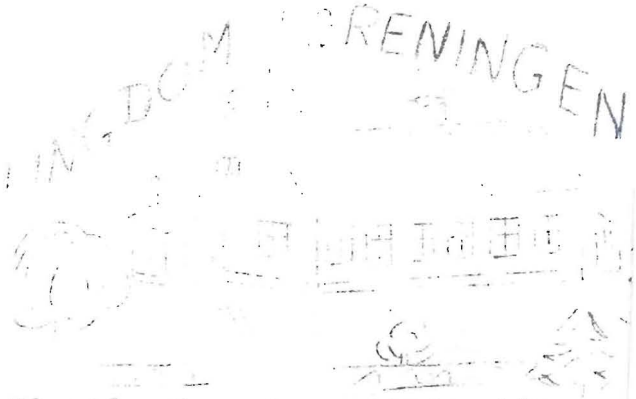

Nå står foreningen igjen klar til å ta fatt på höstens og vinterens arbeid. Det er rart med sommeren, det er vanskelig å samle folk til et vanlig möte eller fest. Folk vil heller ut og gå andre steder. Andre organisasjoner har drevet med teltmöter i Mandal og Kr.sand, med distriktet og det har vært stor oppsluttning om disse. Også folk fra Gya har vært å treffe her. På Skjernöy har det også vært flere stevner av andre organisasjoner, med god oppsluttning. Så har turkomiteen hatt sin virksomhet i vår egen forening og har arrangert flere turer med det mål å forsöke og satse på ungdommen. Og vi må si det har vært vellykket. Den förste tur en i år var en biltur til Öydna vannet opp forbi Konsmo, den 20. juni. Så ble det arrangert to holmeturer med fiskekonkurranse, en i slutten av juli og en i begynnelsen av august. Den ene av disse turer var sammen med Holum kr. ungdomsforening. Og ordet om Jesus har også fått lydet i sommer for folket her på Skjernöy, og det er vår bönn at ordet må få lyde enda sterkere i den höst og vinter som står for dören. Ja, at sjeler må bli frelst, at kristenflokke må vokse. - Til dere som er ung vil vi gjerne få minne om denne sangstrofen: "Å være ung ja det er stort, å være frelst dog större er. Men være både ung og frelst, er störst av alt i live her".

FRA SKJERNØYA I GAMMEL TID

Min mor, Cesilie Carlsen (Silja Farstad kaltes hun av venner og Skjernöyfolk), var född på Farestad, Skjernöy i 1852. Hun talte ofte om hjemstedet sitt og noe av det följende er hentet fra erindringen og noe ble skrevet i en artikkel i bladet "Lindesnes". Hennes far het Johannes Salvesen, mors pikenavn var Salvesdatter. Faren döde sammen med kameraten sin, los Kristian Salvius Farestad, da sköyten sank under föttene på dem. Det hadde vært tre loser ombord i den nye sköyta, men den ene var nettopp satt ombord i en bark som passerte. Sköyta seilte innover igjen. På barken la man merke til at det var noe i veien med sköyta, og den sank uten at barken kunne komme til hjelp. Det hendte i nærheten av Odd. Antagelig hadde plankene i den nye båten vært törre og drevet for hardt, slik at når vannet har svulmet dem opp, sprang en planke. Det hender iblandt. Mors farbror druknet ved en liknende ulykke. Han var også los. ———

Da jeg var liten var det fire enker på Skjernöya som alle hadde mistet sine menn på sjöen. Jeg var ett av 33 farlöse barn, men ingen av oss led nöd for mat eller klær. Ingen av oss var på fattigkassen. Gud hjalp oss. Mine to brödre kom bort på sjöen. De var med seilskuter. Den ene falt overbord utenfor New Orleans, den andre i Nordsjöen; sa mor.
Vi drev med gårdsbruk, hadde den största gården på Farestad med 3-4 kuer og 7-8 sauer. Det året jeg ble konfirmert höstet vi 8 tönner bygg og 4 tönner havre samt 25 tönner pototer. Vi tresket med handkraft og det var tungvint. Da mor hadde et onde i foten ble det meg som måtte gjöre det meste av vårarbeidet. Vi bakte opp store mengder av flatbröd, for hele året på en gang. Vi skar torv for brensel, men den var så dårlig at vi måtte oppgi det, og kjöpe ved på sagbrukene i Mandal og ro den hjem.
Det var slitsomt på Skjernöya i den tiden. Jeg var bare småjenten da jeg måtte hjelpe til med gårdsarbeidet, bære gjödselen ut på jordet i korg og bære gröden hjem igjen likedan, samt höyet i store byrer på ryggen foruten å rake det fram og tilbake på jordet til törk. Mannfolkene deltok bare i slåten, ellers drev de med fiske. Hos oss måtte jeg slå også, da vi ikke hadde mannfolk i huset.

Det var noen store skipsforlis i den tiden.
En gang stötte en bark på Hjelmen og hele besettningen mistet livet, utenom en mann. Los Salve Evertsen signaliserte til barken for å hjelpe den inn; men de tok ingen hensyn til losen. Den mann som ble reddet kom seg i land på Hjelmen og fortalte senere at alle mann var fulle.

Til slutt solgte vi gården og flyttet til Mandal. Jeg sydde mens vi bodde i et hus på hjörnet av Gustav Vigelandsvei. Nå er det kjent som Gjærdals hus. Jeg giftet meg og fikk fire barn. Det ene, en pike, döde da hun var ganske liten. De tre andre var: Alfred, den eldste, Jacob og Richard. Vi kjöpte huset på Sandreia. Min mann var i Amerika og senere reiste Alfred og til slutt Jacob dit. Jeg og den yngste skulle nettopp til å reise da budet kom at min mann var gått bort i skipsforliset Larchmont i Long Island Sound. En kald vinternatt seilte en skonnert inn i siden på dampbåten og den sank på kort tid. Bare et fåtall av passasjerer og mannskap kom i båtene og mange av dem frös ihjel för de kom i land på Block Island. Av over to hundre mennesker ble bare 20 reddet.
Så det ble ikke noe av reisen. Jeg kjöpte huset i Scottehola og begynte med pensjonat. Jeg hadde syv senger, men det hente at jeg hadde 20 pensjonærer og da var det brokete. De hadde alle full pensjon. For frokost og aftens betalte de kr. 1,25 for dögnet. For mat og kaffe var prisen 35 öre. Kaffestellet tjente jeg ikke noe på, men ellers ble det litt til overs; stritt var det.

Dr. Roscher sendte meg mange pasienter som måtte overnatte her. Pasientene kom langveis fra - Korshavn, Lista, Farsund, Lyngdal og Sögne, ja, helt fra Langesund og noen av dem bodde hos meg i lengere tider. Til slutt ble det for stritt og jeg leide bare ut til faste pensjonærer. ----------

Jeg tror noen ord om Johannes Farstad (John O. Johnsen) hörer med i dette. Han var brorsönn til min mor. Da far hans döde, ble gården delt i arveskifte. I den tiden var arveloven den at eldste sönnen arvet dobbelt så mye som en söster og fölgelig fikk enken en del av gården og et par kyr (så vidt jeg husker). Mor fikk et par sauer. Bestemor ble sittende med resten.

Johannes begynte i snekkerlære i Gustav Vigelands hus på Stökkan. Jeg vet ikke hvem mesteren var da. Senere emigrerte han til Amerika og giftet seg med Constanse, en pike fra Östlandet i Norge. De fikk 5 barn hvorav 4 lever enda. Johannes ble byggmester og oppförte mange hjem i Port Richmond og West Brighton på Staten Island. Han var også trelasthandler. I 1930-årene da den amerikanske ökonomi falt sönder og sammen, hadde Johannes de samme vanskeligheter som nesten alle, rike eller fattige. Imidlertid kom han seg ökonomisk på benene igjen og fortsatte å bygge til opp i åttiårene, da han ble lagt til hvile i jordens skjöd, hvor hans hustru hadde vært i flere år.

Han var en av grunnleggerne av Den Evangelisk-Lutherske Frikirke i West Brighton S.I. Han bygde den förste kirke, et hus jeg arbeidet på da jeg begynte å lære bygningsfaget.

Hans fire barn bor, så vidt jeg vet, fremdeles på Staten Island.

Jacob Abrahamsen

P.S. Jeg har fram for meg et maleri av min morfars sjöbod på Farestad. Min bror Alfred tok et fotografi av den da han var på besök hjemme, og min datterdatter, Lisa Henry, er litt av en kunstner og malte et billede av det. Det ser ut til å være tömmerbygd og er maleriskt der det står på gråstein lagt i fjæren. Den må være langt opp i det andre århundrede gammel.

Den 5. juli kom det melding om at en fullastet frakteskute lå og dreiv langt ute i sjöen syd av Ryvingen fyr, uten folk ombord. På Skjernöy lå det stasjonert en redningssköyte ved navn "Oscar Nibe" som skulle våke over fiskerflåten i Nordsjöen.

Den gikk öyeblikkelig ut og fikk bragt havaristen inn til Farestad hvor brannvesenet kom ut og lenset den. Havaristen bar navnet "Utnöringen" og var registrert i Kr.sand. Det så ut som mannskapet hadde forlatt den i all hast og det var ikke engang tatt med noen papirer. Det ble satt i gang et storstilt leteapparat etter mannskapet utover dagen, inntil meldingen kom om at de var tatt opp av en russisk tråler tidlig på dagen, og var senere overfört til et russisk tankskip som sendte dem inn med losbåten til Kr.sand. Av sjöforklaringen i Mandal gikk det fram at de hadde forlatt skuta da det så ut som at den ville synke, som den ikke gjorde. Vi vil påstå at det var noen uerfarne sjöfolk.

Henriette Christensen (Farestad) döde den 13/7. Hun har i mange år bodd hos sin familie i Mandal. Vi lyser fred over hennes minne.

Vi tar gjerne med opplysninger av forskjellig art, om Skjernöyfolk andre steder, enten det gjelder bryllup, spesielle födselsdager eller dödsfall.
La oss bare få et ord om det, så skal det komme med.

DET VAR I KRIGENS TID (4)

EVAKUERINGEN (forts. fra nr 1)

-- Men når sant skal sies, så kunne vi ikke ha fått en bedre tid å evakuere på. Det var jo på den lyseste tid av året og alt stundet mot höysommer. Det var nok verst å flytte fra öya for de gamle og de som var kommet litt til års. Vi som var i 20-årsalderen tok det ikke så tungt, og vi hadde jo heller ikke så mye som bandt oss til stedet. Ole Salvesen i Skjernöysund sa da han gikk ut av döra for siste gang og vred nökkelen om: "Vi kommer aldri mer tilbake". Så noen særlig optimist var han ikke. Og med det samme vi er inne på å låse dörer, så må jeg nevne at lensmannsfolk gikk rundt og forseglet alle dörer med lakk-segl slik at hverken tyskere eller andre uvedkommende kunne komme inn i husene etter at folk var fraflyttet stedet.

15. juni 1941. Så var da Skjernöyfolk totalevakuert fra öya og innstallert på forskjellige steder rundt forbi i Mandalsdistriktet. Bare noen få familier flyttet lengere bort. Men jeg kan umulig gi meg til å nevne hvor hver enkelt familie bodde i den tiden, men kommer til å nevne noen enkelte etter hvert som historien skrider fram. Mine foreldre var flyttet til Valle i Skogsfjorden hvor også min yngste bror Thorkild var med. Men der likte han seg ikke. Da vi hadde bodd i Sandvika i bare tre dager, satt vi og drakk ettermiddagskaffe - eller erstattning. Kaffe fantes jo ikke i handelen da. Da så vi en båt legge til brygga og Thorkild kom opp av båten. Han hadde da de flyttet til Valle tatt med sykkelen sin, og nå hadde han syklet til Eigebrekk og der lånt en rosjekte og var på den måten kommet til Sandvika for å bo hos oss. Han ville ikke tilbake til Valle og ble derfor boende hos oss hele sommeren. Der var jo mer trivelig med sol og sjö og det miljö han var vant med fra Skjernöya.

Som foran nevnt var den största del av befolkningen på Skjernöya flyttet til Skogsöy, Landöy og Udöy, og der var også de fleste kyrene blitt med. Både folk og dyr måtte jo ha noe å leve av, og på tross av at det var lite å få på rasjoneringskortene, måtte man jo få tak i det som var. På Landöy hadde jo Aster Langfeldt hatt butikk i en del år, og hans far för ham. Denne forretning holdt han på å avvikle da evakueringen fant sted. Dels p.g.a. synkende befolkning der ute, og dels p.g.a. lite varer. Skjernöy Handelslag, eller Stjernöens Aktieforbruksforening, som det dengang het, overtok da den resterende varebeholdning etter Langfeldt og flyttet inn i hans butikk. Dette var jo en veldig grei ordning for oss som var evakuert, for da kunne vi ta motorbåten eller ro til Landöy for å få det vi skulle ha på rasjoneringskortene. På Landöy var det nesten som å komme til en by. Det myldret av folk alle veier og i alle hus. Folket på de tre naboöyer stilte seg ytterst velvillig når det gjaldt å hjelpe Skjernöyfolket i den vanskelige tid, og de skal ha så tusen takk for hva de gjorde for oss den gang.

Natten til den 22. juni begynte tyskerne krigen mot Russland, en forferdelig krig som först sluttet i 1945, og vi ante da at krigen ville dra i langdrag og om noen snarlig hjemreise hadde vi ingen håp. Vi hadde det saktens godt der vi bodde, men det var da tross alt ikke vårt faste hjem, og lite hadde vi å ta oss til, ihvertfall den förste tiden. - Så var vi da kommet over i juli måned og det lakket til at slotteonna skulle begynne og tyskerne forstod så inderlig godt at sivilbefolkningen måtte få anledning til å skaffe seg så mye mat som mulig. Det ble derfor bestemt fra tysk hold at befolkningen på Skjernöya kunne dra hjem til öya for å höye hver lördagskveld fra kl. 1700 til kl. 2100, og så komme tilbake söndags morgen kl. 0900 og være til kl. 2100. Denne ordning holdt seg ut hele juli måned og folk fikk stort sett reddet det meste av höyet på den måten. Selfölgelig ble ikke höyet försteklasses, for det aller meste måtte hesjes og mange hesjer ble hengende for lenge, men stort sett ble det nokså tålig.

Forts. i neste nr.

SMÅNYTT FRA ØYA

Hurra for vår medarbeider Georg Walvick, som er blitt pappa. Det ble en datter til ham og fru Vigdis. De hadde barnedåp i Holum kirke den 19/7 ved hennes far, prost Hågan. Vi gratulærer hjerteligst.
5/7 var det barnedåp på kapellet. Foreldre: Reidun og Wilhelm Glad. Barnets navn: Öystein. Reidun er datter til Toralf og Bertha Christensen. Wilhelm Glad er sönn til misjonsprest Glad, og praktiserer for tiden som lege i Sverige.
19/7 var det igjen barnedåp på kapellet. Foreldre: Norunn og Svein Frigstad. Barnets navn: Beate. Norunn er datter til Arthur og Helga Jenssen. Svein Frigstad er fra Kr.sand. De bor nå på Moelv ved Lillehammer.
18/7 giftet Betty Dyrstad og Reidar Hagen seg. Vielsen foregikk på kapellet som var festlig pyntet. De nygifte fikk, etter amerikansk skikk, en dusj med ris over seg da de kom ut. Bryllupet ble feiret i hennes hjem på Dyrstad. Betty er datter til Thorkild og Ruth Dyrstad, og igjen datterdatter til Ruth Karlsen, Ytre-Farestad. Reidar Hagen er fra Oslo, hvor de nygifte nå vil slå seg til. Vi gratulærer hjerteligst.
Vi vil også gratulære Anne Marie Kristiansen og Ivar Syrdahl som giftet seg den 1. aug. De ble viet i Mandals kirke. Bryllupsmiddagen ble spist på kapellet og bryllupet forövrig feiret i Marit og Paul Kristiansens hjem på Farestad. Anne Marie er datter til Annie og Arne Martin Kristiansen, Farestad. Ivar Syrdahl kommer fra Mandal. De vil bo der forelöbig, men planlegger å bygge hus på öya senere.

Runde år. Den 15/9 fyller Hellen Syvertsen 60 år. Den 14/10 fyller Karl Karlsen, Rosnes 60 år.
21/8 fylte Arthur Jenssen, Farestad 65. 22/9 fyller Edith Gundersen, Berge 65. 19/10 fyller Gunda Pedersen, Skjernöysund 65 år. Og endelig fyller Sigrid Aalvik Gabrielsen 75 år den 25/9. Vi gratulærer samtlige hjerteligst.

Nye Skjernöyfolk.

Per Fasseland med frue Björg, flyttet i sommer inn i nytt hus i "Kirkebygda". Han er sönn til Tönnes og Agnes Fasseland. Hun kommer fra Bergen. Vi önsker dem velkommen til vår öy.
Normann Vågsvoll med frue Esther, samt guttene Geir og Jörn, 7 og 4 år, flyttet i sommer inn i tidligere Alma Knudsens hus på Rosnes. Han har foretatt omfattende reparasjoner og modernisering både inn- og utvendig. Hans far var tidligere fyrmester på Hattholmen. Hun kommer fra Volda. De har tidligere bodd i Mandal. Det er spesielt hyggelig å få nye, unge folk til Rosnes som heller er blitt tynt befolket i de senere är. Vi önsker dem velkommen og håper de vil trives her ute.

Agnes Berge har reist nordover for å overta arbeidet ved et sykehjem i Honningsvåg. Hun har tidligere vært bestyrerinne ved Solhögda i Mandal. Hun har også nylig vært til sjöss et års tid, og reiser altså nå opp til "midnattsolens land". For dem som lurer på hvor i landet Honningsvåg ligger, kan vi bare opplyse at Hammerfest er kalt verdens nordligste by, men Honningsvåg ligger ca. 35 km nordenfor det. Det ligger på Magerö et stykke fra Nordkapp og det blir altså å reise fra Norges sörligste til dets nordligste öy. Vi önsker henne lykke til under nordlyset, ved Ishavets kyster.

Följende forlater den absolutt sorglöse barndom for å gjöre seg skikket til nyttige samfunnsborgere. De er: Anne Margrethe Jenssen, Anita Wilhelmsen og Heidi Larsen, Farestad. Ingfrid Syvertsen, Y. Farestad. Geir Vågsvoll, Rosnes og Espen Vinje, Dyrstad. De begynte i august på Ime Barneskole.

SKJERNØYAS VEL (fortsettelse)

-- La meg med det samme si at jeg denne gang skriver Skjernöyas Vel som er det navn som nå benyttes.
Som nevnt forrige gang skulle det beløp på kr. 1.500.-, arv som fabr. eier Th. O. Berge hadde gitt, anvendes slik: Kr. 1.000.- til minne om hans foreldre, Severine og Reinert Berge og danne grunnstamme i S.V.'s stigende fond. Kr. 500.- kunne utvalget, etter giverens önske, bruke til selskapelig samvær i forb. med fire av hvert års styremöter. Så lenge pengene rakk, skulle den av utvalgets medlemmer som holdt mötet, få utbetalt inntil kr. 30.-. På det stigende fond skulle bare rentene kunne benyttes, og det skulle sökes öket ved gaver eller på annen måte. Alle beløp skulle settes inn i Halse og Harkmark Sparebank.
På mötet 13/11 1943 var det forskjellige forslag som kom fram. Det ble besluttet å söke straks til postmesteren i Mandal om å yte sin bistand til at Skjernöya igjen kunne få poståpneri med daglig postgang - ombæring helst hver virkedag. Skulle dette ikke kunne la seg gjöre, kunne man dog forelöbig være tilfreds med 3-4 ganger ombæring ukentlig. Videre ble det talt om å få bedre telefonforbindelse, og Skjernöysund ble ansett for det sted som var mest trengende. Det ble besluttet först å sette offensiven inn der.
Andre saker som straks måtte opp, var veiforbindelsen med bilferje eller bru over Skjernöysund. Det ble også talt om opprettelse av folkebibliotek, bru til Rosnes, badstubad, lekeplass ved skolen, samt kirkegård.
1. April 1944 hadde S.V. möte hos Eugen Walvik. Det var sendt skrivelse til Telefonselskapet ang. telefon i Skjernöysund. Det var undertegnet av Eugen Walvik som da var formann. Det ble opplyst at det alt var begynt innsamling til telefon der. E. Walvik hadde alt 1. april mottatt telefon fra disponent Nord i Telefonselskapet. Han opplyser at noen binnende priser kan f.t. ikke gis (det var jo under krigen). "Straks forholdene ligger gunstig an, skal man komme tilbake til saken".
2. Så var det sendt brev til ordföreren. Det bes oversendt vegoppsynsmann Haugen til uttalelse. Han uttaler bl.a.: "Veien til Skjernöysund blir om kort tid gjort brukbar for trafikk. Det blir da nödvendig snart å få en fast ordning med personoverföring i Skjernöysund". Han tenkte det kunne ordnes på den måten at man forelöbig kunne avtale med en på gården fastboende mann for en fast sum pr. år, samt en rimelig persontakst, og overta dette hverv. Som passende fast lönn ble foreslått kr. 300.- pr. år, samt 50 öre for å löyse båt og ellers 25 öre pr. person. Det viste seg at det var litt vanskelig å få noen til å overta ferjejobben, men det lyktes til slutt.
3. Lekeplass ved skolen. Saken var for lite forberedt, men skulle forespörre hos konstabel Jörgensen om på hvilke betingelser han ville avstå den nödvendige grunn. Han var velvillig, og lekeplassen ble utvidet.
4. Bru til Rosnes. Man ble enige om å henstille til vegoppsynsmann T. Haugen om å utrede spörsmålet, og det gjorde han til alles tilfredshet. - En hengebru ble ferdig i 1953. Dette var til stor lettelse, især for skolebarna, men ellers også for dem som skulle på butikken eller på kapellet.
5. Minnestein over de falne. Spörsmålet ble berört, men man var enige om å vente med arbeidet for å få en oversikt over hvor mange offre krigen hadde krevd. - Et minnesmerke ble reist utenfor kapellet etter krigen over Trygve Kristensen som falt på Odderöya i april 1940, og Norvald Jenssen som krigsforliste i 1942.
Möte hos fabr.eier Berge, 3/11 1944. Formannen, Eugen Walvik, sammen med Berge, refererte hva som var foretatt med veispörsmålet siden forrige möte. Veien var befart av overing. Olafsen og avdelingsing. Irgens. Begge hadde uttalt sin interesse for å få dette spörsmålet

löst snarest mulig.
Badstue saken, ble også luftet, og selv om man ikke hadde oppnådd noe positivt resultat, var man enige om å arbeide videre med saken.
Posten. E. Walvik opplyste at han hadde hatt flere samtaler med postmesteren. Han hadde opplyst at saken enda berodde i poststyrelsen som mente at det var nödvendig med ombytte av poståpneriets navn. Postmesteren hadde förste gang foreslått Stjernöya V.A. og annen gang Stjernöya S. Senere hadde spörsmålet om å kalle det Stjernöysund vært oppe til dröftelse, og utvalget finner å kunne gi dette sin tilsluttning. Dog kom det inn "k" i navnet og det antar jeg at poststyret har satt inn for å unngå forveksling med andre steder som har stj. i navnet.
Severine Pettersen opplyste hva hun hadde foretatt seg med telefonsaken, likeså med spörsmålet ang. ferjemann.
Lekeplass ved skolen. Georg Berge opplyste at han hadde underhandlet med konstabel Jörgensen om avståelse av det nödvendige areal for utvidelse. Han hadde erklært seg villig til det.
Folkeboksamling. Etter forslag av G. B. ble man enige om straks å oppta innsamling av penger ved Mauritz Jenssen på butikken, likeledes og avholde basar i januar. Man mente også at det kunne la seg gjör å söke staten om bidrag i forhold til det som var samlet inn. Men staten ytet ikke bidrag til mer enn en boksamling i hver kommune. Man fikk låne bokkasser på Fritun mot å hente dem der og bringe dem tilbake og bytte innen en bestemt frist. - Og dette gikk i nokså mange år og var en god hjelp.
3. mars 1945 var det utloddning til inntekt for folkeboksamling. Det kom inn kr. 687,04. Dette ble foreläbig innsatt i banken til tiden kanskje senere kunne bli mere hövelig for å gå i gang med starting av boksamling.
På et möte 3/11 1944 overrakte fabr.eier Berge igjen kr. 500.- som gave som skulle tilleggs det tidligere stigende fond.
Dette er litt av arbeidet som er utfört av Skjernöyas Vel i de förste år. Senere har det arbeidet med mange tildels större oppgaver som i det vesentligste er blitt realisert.

G. B.

Eiendomsskatt.

Vi er i år blitt pressentert for en av storkommunens "velsignelser" - eiendomsskatt. Folk fra Mandal har vært ute og målt opp og taksert husene. Ja, sommerhyttene går ikke klar de heller. I år blir det 2 promille av denne taksten. Til neste år stiger det til 3, for å slå ut fullt med de vedtatte 4 promille om 2 år til. Dette er en av de tingene ekteskapet med Mandal bragte med seg, det fölger sikkert flere av mer eller mindre samme art etter hvert.

Vi har gått til anskaffelse av egen "presse" (stensilmaskin) og vil prövе og lage avisen til selv denne gangen. Håper at resultatet blir brukbart, men skulle det bli noe utydelig, så er det bare begynnervansker.

Vi vil samtidig benytte anledningen til å rette en takk til Per S. Stålesen m/frue i Kr. sand, som gjorde det teknisk mulig for oss å begynne med denne avisen. Skulle vi få vanskelighetер, tör vi kanskje be om å komme tilbake og få litt assistanse. Altså, hjertelig takk for hjelpen.

Så er vi inne i september, og har hatt föling med hösten, sydvesten og regn. Men vi har også hatt klare, fine höstdager. Trærne som orkanen herjet med i fjor höst, har naturen i sin ödselhet i stor grad pyntet opp igjen i full stas. - Nå gulner snart lauvet og sier takk for seg. Det gjör også vi, og önsker vel mött igjen i julenummeret.